Хто з сонму ангелів вчує мій клич, коли скрикну?
Хай би якийсь і почув, і притис би мене
раптом до серця,— я згину тоді, бо сильніший
він є від мене. Адже ж красота — не що інше,
як початок Жахливого. Ми іще терпим його
і дивуємось дуже, чому красота не воліє
знищити нас. Кожен-бо ангел — жахливий.

От я і стримуюсь, от я й ковтаю волання
темних плачів своїх. Ах, чи хто-небудь
ще нам потрібен? Ангели — ні, люди — ні.
Навіть тварини, які найспритніші — ті знають,
що почуваєм себе ми не зовсім, як вдома,
в усвідомленім світі, з якого лишилось нам, може,
дерево, бачене нами щодня десь над яром,
та ще й дороги вчорашні, і пещена нами
відданість наша отій застарілій звичці,
що уподобала нас, і лишилася, і не відходить.

О, ще ця ніч, ця ніч, коли нам обличчя глодає
всесвіту вітер,— хто ночі такої не звідав,
знадної, ніжно зрадливої, на яку
кожне натруджене серце самітно чекає?
Може, вона для коханців і справді є легша?
Ах, свою долю вони перед себе лиш криють.
Ти ще не знаєш цього? То скинь же з плечей порожнечу
в простір, який ми вдихаєм; можливо, лиш птиці
почувають, як шириться в їхньому льоті повітря.

Так, ти потрібен був веснам. Сподівалися й зорі,
що відчуєш ти їх. Перед тобою в минулім
інколи зводилась хвиля або віддавалась
скрипка тобі, коли мимо розчинених вікон
ти переходив. Доручення в цьому було.

Виправдав ти його? Чи не був ти чеканням
надто розвіяний, наче це все віщувало
близькість коханої? (Де ти її заховав би? —
знано, що думи, чужі і великі, тебе
часто відвідують, ще й залишаються на ніч).
Якщо ти журишся, то заспівай про коханців,-
славні чуття їх і нині не досить безсмертні.
Або оспівай покинутих; кажуть,— вони
глибше кохають, ніж втішені. Ти починай
їм невичерпну хвалу і знову і знову співати.
Зваж: для героя загибель,— це тільки привід,
щоб існувати, щоб народитись востаннє,
але закоханих виснажена природа
в лоно своє знов приймає, бо сил їй бракує
двічі народжувать їх. Ти про Гаспару Стампу1
вдосталь надумався? За надихаючий приклад
жінку закохану цю обирає для себе
дівчина, котру невірний коханець покинув,-
в думці у неї: чи буду така, як вона?
Чи не повинні для нас найстаріші ці болі
стати пліднішими? Чи не пора нам любовно
любих відтрутити, з дрожем їм протистати,
наче стріла, що протистоїть тятиві,-
раптом відтручена, вона чимось більшим стає,
ніж сама вона є, бо зупину немає ніде.

Кличі, кличі. Вслухайся в них, моє серце,
так, як вслухались святі: од землі відривав їх
поклик могутній,— вони ж, неймовірні, цього
не відчували і далі вклякали покірно,
так от заслухані. Голосу бога ти, серце,
знести не зможеш,— бодай би відчуло хоч подув,
цю ненастанну, утворену тишею, звістку.
Нині її тобі юні померлі шепочуть.
Чи не говорить спокійно їх доля з тобою,

як увіходиш до церкви в Неаполі, в Римі?
Чи не озвався недавно до тебе надгробок
написом думним у Sancta Maria Formosa?
Чого з мене хочуть? Я нишком готовий зректися
натяку навіть на сумнів, що може
трохи завадити чистому рухові душ їх.

Дивним, либонь, є покинути землю назавше,
ледве набутих звичаїв назавше позбутись,
позбавити троянди та інші жадані нам речі
всякого значення для людського майбуття,
більше не бути отим, кого пестили руки
безкінечно тривожні, і навіть ім'я своє власне
викинуть геть, наче іграшку зламану й марну.
Дивно надалі бажань не бажати. Дивно
бачить розпурханим в просторі все, що здавалось
дуже важливим. Справа трудна — помирання,
наздоганяння смерті, в якім поступово
вічність вчувається. Роблять живі помилку,
смерть од життя відрізняючи надто сильно.
Кажуть, що ангели часто самі не знають,
чи до живих, чи до мертвих приходять. Несе
вічності дужий потік крізь обидва терени
всі покоління і глушить їх і там, і отут.

Врешті ми тим, хто дочасно помер, непотрібні.-
м'яко вони від земного відвикли, як м'яко
від материнських грудей відвикає дитя.
Тільки ми, котрі прагнем таїн превеликих, що часто
зріють в жалобі,— чи зможемо бути без вмерлих?
Міф не дарма розповів, що в тужінні за Ліном2
музика перша закляклість глуху пронизала.
В зляканім просторі, звідки назавше пішов
юний півбог, забриніла нараз порожнеча
тим, що нас вабить, і нам помагає, і тішить.

Переклад М. Бажана